

LANDGOED OOSTERVELD

EEN BEWOGEN GESCHIEDENIS

ROUTE 4,8 km

Introductie

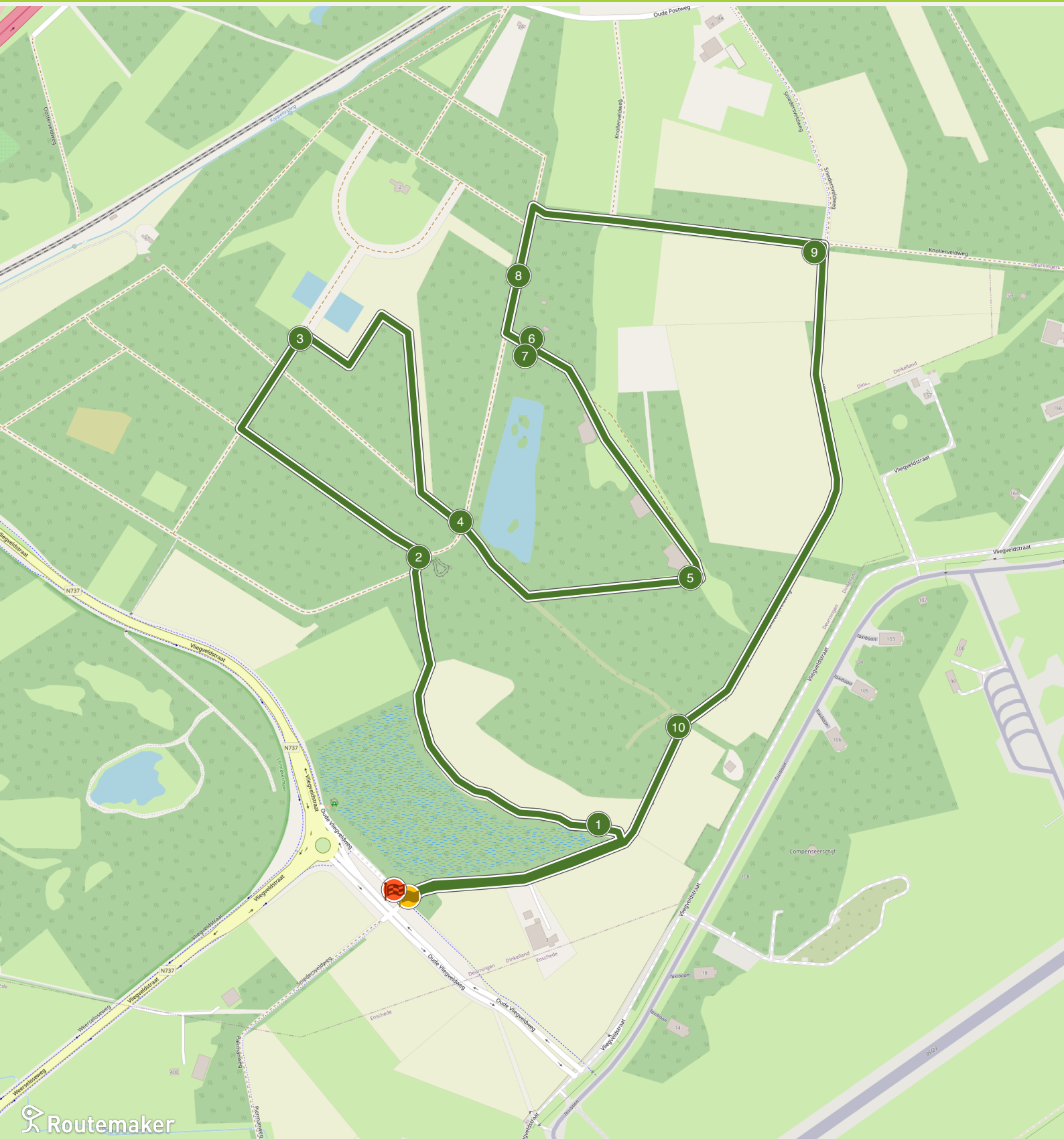
Welkom op Landgoed Oosterveld! Dit historische landgoed is in 2025 aangekocht door Stichting Landschap Overijssel en in 2026 opgesteld voor het publiek. Verken eeuwenoude vloeiveiden, statige lanen en een boeiend oorlogsverleden.

Route gemaakt door

Stichting Landschap Overijssel. Word nu Vriend van Landschap Overijssel voor maar 2,50 euro per maand!

Landgoed Oosterveld

Een bewogen geschiedenis

Routemaker

Landgoed Oosterveld

Praktische informatie

Doe stevige schoenen want zeker in najaar en vroege voorjaar kan het nat zijn. De route is ook niet geschikt voor een kinderwagen. Blijf altijd op de paden en houd je hond aan de lijn.

Naar de startlocatie

De wandeling begint en eindigt aan de Sniederveldweg.

Einde van de route

Landgoed Oosterveld

4,8 km

1

Hesbeek

Hesbeek

De Hesbeek zoals je hem hier ziet stroomt er nog niet bijzonder lang. Hij is later gegraven voor de ontwatering zodat er bosbouw kon worden gepleegd en als onderdeel van de parkaanleg. Er stroomt al wel heel lang op deze plek een natte laagte vanaf de stuwwal van Enschede richting Hengelo.

Hesbeek - Quinten Pellegrom

Vloeiweiden

Deze graslanden bestaan al heel lang. Het zijn vloeiweiden die stammen uit de late middeleeuwen. Dit is een systeem waarbij je grondwater of beekwater met walletjes probeert vast te houden op je land om de bodem te bemesten. Na een tijdje laat je het water weer weglopen via een sluisje.

Blauwe ader

De Hesbeek vormt nu een blauwe ader over het Oosterveld. De beek is echter op plekken ontzettend diep ingesleten door de grote hoeveelheden water die bij grote regenval er doorheen raast vanaf het vliegveld. Dit verdroogt het landgoed en de nabije omgeving zoals het Lonnekermeer.

Op termijn wordt er gekeken hoe de beek weer meer kan gaan werken als buffer voor

het water. Daar krijgen ook veel soorten zoals de weidebeekjufer en ander leven meer ruimte.

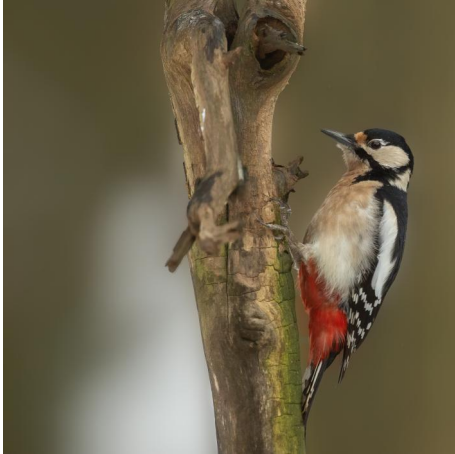

Weidebeekjufer - Carla de Haan

Hart van het landgoed

Welkom op het Oosterveld!

Hier ben je nu echt op het Oosterveld. Nee, je ziet de villa nog niet, al had dat oorspronkelijk vanaf deze plek al wellicht wel gekund. Op deze plek lag een uitzichtheuvel vanwaar je zes verschillende zichtassen had.

Grote bonte Specht - Annie Keizer

Lanen

Landgoed Oosterveld bestaat uit de beek, oude vloeiveiden, graslanden, bos, maar vooral uit heel veel lanen. In een gespiegeld patroon lopen ze over het landgoed.

Prachtig om door te wandelen, maar ook zeer geliefd bij de grote bonte specht die er zijn voedsel vindt.

Verdroogd

Niet alle lanen staan er helaas even goed bij. De verdroging van het landgoed, onder andere door het diep inslijten van de Hesbeek, maar ook door extreme droogtes die we hebben gehad door invloed van klimaatverandering. Dit betekent dat we in sommige lanen moeten snoeien voor de veiligheid.

Laan - Mieke Scharloo

Dode takken door verdroging - Vladimir Dobrasinovic

Ontstaan van het landgoed

Van heide tot landgoed

Aan het begin van de 20ste eeuw was het onder Twentse textielabrikanten een trend: investeren in woeste gronden en ze omvormen tot landgoederen. Het was status, maar ook visie. Ludwig van Heek sr. en zijn vrouw Catharina Maria begonnen met het aankopen van heide in de marken Hasselo en Deurningen.

Wat ooit schrale grond was, werd vanaf 1926 ingericht als landgoed aan de Weerseloseweg. Heide maakte plaats voor lanen, bos en park. Zo ontstond Het Oosterveld.

Pieter Watzes

Voor het ontwerp van het landgoed werd de Twentse landschapsarchitect Pieter Watzes ingeschakeld. In de eerste fase (1926-1927) gaf hij het landgoed een formele opzet met een lange centrale as, geflankeerd door dubbele rijen laanbomen en dwarslanen.

Er kwam een jachthuis (Erve Oosterveld) en de Hesbeek werd gegraven om het natte

Topotijdreis Oosterveld 1905-2022

gebied te ontwateren. Zichtheuvels, slingerende wandelpaden en beplanting met beuken en solitaire bomen versterkten het parkachtige karakter. Na 1931 breidden Ludwig jr. en Johanna het landgoed verder uit.

Parkbos - Martijn Horst

Villa

In 1951 startte de bouw van Villa Oosterveld, op een kunstmatige heuvel van zand uit de latere eendenvijver. Architect A.J.T. Godron ontwierp een ruim huis met deels ondergrondse vertrekken en een schuilkelder. De bouw kende tegenslagen: een halfronde ruit brak tijdens plaatsing

Na de oplevering kampte de villa met lekkages en bouwtechnische problemen. Problemen die volgens bewoners nooit volledig zijn verholpen.

Eendenvijver

Eendenvijver

Deze eendenvijver werd gegraven in de tweede park aanleg (1931-1940). Een deel van de grond uit de vijver is verwerkt onder Villa Oosterveld. Interessant is dat er warmer grondwater werd opgepompt in de vijver gelaten in de winter. Grondwater is warmer en daardoor vroom de vijver niet dicht.

Dit zorgde ervoor dat alle eenden uit de omgeving waar de plassen wel dichtvoren, zoals het Lonnekermeer verderop, hier naartoe kwamen. Dit maakte het tot een waardevolle jachtplek voor de eigenaren.

Kantelen

Langs de eendenvijver stonden op zes plekken 'kantelen' als kleine uitstulpingen naar de vijver toe. Deze waren afgeschermd met rietenmatten zodat men vanaf deze plek op de eenden kon schieten. Nu is het een waardevolle plek voor eenden en watervogels om juist rustig eten te zoeken.

Eendenvijver - Mieke Scharloo

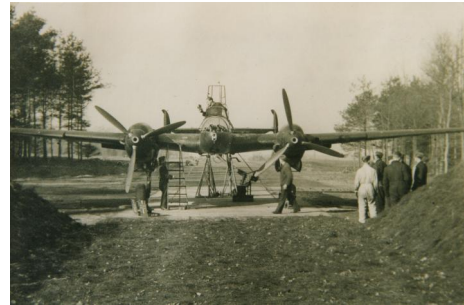
Fliegerhorst op het Oosterveld

Rolbahn

Je staat bij een bijzonder stukje geschiedenis. Hier, deze lange brede grasbaan, is een rolbahn uit de Duitse Fliegerhorst tijd van het Vliegveld Twente. Over deze grasbaan rolden (taxiën) vliegtuigen van en naar de ladingsbaan.

Hangars

Langs deze rolbahn lagen een zestal betonnen hangars waar de vliegtuigen in konden geplaatst. Hier konden dan onder andere reparaties worden uitgevoerd. Dit zijn de ruïnes die je nu nog ziet. Aan het einde van de oorlog hebben de Duitsers deze zelf opgeblazen toen ze vertrokken.

Inschieten op Fliegerhorst Twente

Bombardement

Liegeplatz

Er zijn nog veel meer elementen te vinden van de zogeheten Liegeplatz op het Oosterveld. Iets verder staat nog een bunker uit die tijd, maar ook waren bijvoorbeeld Flaktorens met luchtafweergeschut.

Meer weten?

Stichting Landschap Overijssel heeft een uitgebreid onderzoek gedaan met hulp van vele (lokale) experts. Hier is een totaal kaart uitgekomen van de Fliegerhorst en een rapport met alle verhalen die naar boven kwamen. Zie hiervoor de link hieronder.

<https://landschapoverijssel.nl/fliegerhorst> (Project Fliegerhorst)

Bunker Fliegerhorst

Bunker Oosterveld - Martijn Horst

WOII bunker

Je staat hier voor een bunker uit de Tweede Wereldoorlog. Deze is hier op Oosterveld aangelegd ten tijde van de Duitse Fliegerhorst op Vliegveld Twente. Er zijn nog verschillende van deze bunkers bewaard gebleven rond het vliegveld.

Hier moesten de Duitse soldaten kunnen schuilen tijdens bombardementen door de geallieerden.

Afgesloten

Deze bunker is echter afgesloten voor publiek. Eén van de redenen om dit te doen is om de bunker goed te kunnen bewaren voor de toekomst. In onze ervaring worden er rond bunkers – helaas – veel vandalisme gepleegd zoals vuurtjes stoken en graffiti.

Door de bunker af te sluiten blijft hij bewaard voor de toekomst.

Vleermuizen

De andere reden is zodat deze bunker zo een thuis kan worden voor de vleermuizen op het Oosterveld. Vleermuizen zoals de baardvleermuis maken onder andere gebruik van bunkers als overwinterverblijven. Door speciale vleermuisopeningen kunnen zij er wel in en uit, maar ook ongestoord er verblijven.

7

Pomphuisje

Pomphuis

In dit gebouw bevond zich een pompinstallatie om water van de eendenvijver hiernaast naar Villa Oosterveld te kunnen pompen. Ook werd het hier gezuiverd. Tot slot werd hier ook grondwater de vijver ingepompt deze ijsvrij te houden in de winter voor de jacht op eenden.

Pomphuisje - Quinten Pellegrom

8

Garage en jachthut

Gemengd gebruik

Dit fraaie stenhuisje heeft twee functies gehad in zijn geschiedenis. Ten tijden van de Fliegerhorst was dit een garage waar de auto in stond die de Duitse piloten ophaalde als ze geland waren. Ze werden dan binnengehaald voor de debriefing.

Baardvleermuis - Mark Zekhuis

9

Jachthut

Na de Tweede Wereldoorlog werd dit gebouw ingebruik genomen als jachthut voor het Oosterveld.

Voormalig garage en jachthut - Martijn Horst

10

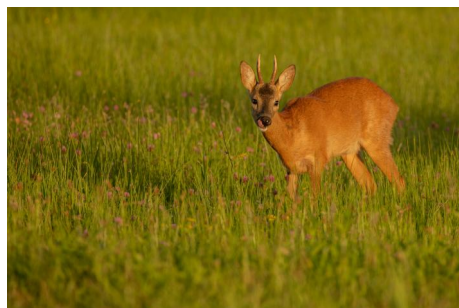
Herdenkingsplek vliegveld

Gedenksteen

Deze gedenksteen is geplaatst in 2021 ter nagedachtenis aan de 12 oorlogsslachtoffers die zijn gevallen op het vliegveld Twente. Ze werden in het najaar van 1944 zonder proces gefusileerd op het vliegveld.

Steun het Landschap!

Steun voor het Oosterveld

Reebok - Annie Keizer

Hopelijk heb je genoten van je wandeling op Landgoed Oosterveld. We hebben dit landgoed alleen kunnen aankopen en herstellen met hulp van talloze gevers en vrienden van Stichting Landschap Overijssel. Daar zijn wij hen ontzettend dankbaar voor.

Help het landschap!

Maar we zijn er nog niet. Er is nog veel werk te doen op Landgoed Oosterveld om de biodiversiteit te versterken en het erfgoed te beschermen, maar wellicht nog veel meer daar buiten. Help ons het waardevolle landschap te beschermen voor toekomstige generaties. Alle hulp is welkom.

<https://landschapoverijssel.nl/meehelpen/word-vriend> (Word nu Vriend!)

<https://landschapoverijssel.nl/meehelpen/doneer/eenmalige-gift/doneren> (Doneer eenmalig)

<https://landschapoverijssel.nl/meehelpen/vrijwilligerswerk> (Vrijwilliger worden?)